

High-Tech SULI Program

- minta óravázlat -

ALAPADATOK

SZERŐ	Antal Katalin Erzsébet
CÉLCSOPORT (KOROSZTÁLY)	8. osztály
TÉMA	Mozgások rendszerezése a robotika alkalmazásával
FEJLESZTÉS FÓKUSZA	<p>A fejlesztendő attitűd, készségek, képességek, a tanítandó ismeretek (fogalmak, szabályok stb.) és az elérendő fejlesztési szint, tudásszint megnevezése: Fel kell ismertetni a tanulókkal a pontos definíciók alkotásának, az egységes szaktudományi nyelv kialakításának szükségességét. Ki kell alakítani a tanulóknál a kísérletek iránti érdeklődést és természetes kíváncsiságot. Elkezdjük kialakítani az írásbeli munka elkészítésének formai követelményeit. A technológia újítások bevitelét tanórai keretek közé. Robotika felhasználása a fizikában.</p>
TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSOK	hétköznapi tapasztalat, technika tantárgy – a mozgásról tanultak, matematika – többszörösök és törtrészek, törtekkel végzett műveletek, technológia - robotika.
RÖVID LEÍRÁS	Új ismeret: A robotika alkalmazásának lehetősége a fizikatanításban. A technológiai újítások alkalmazása tanórán. A már meglévő ismeretek felhasználása az új tantárgyrész (robotika) bevezetésekor. A tanultak alkalmazása a kísérletek közben.
SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK	tábla filc írószer füzet mérőszalag Lego Spike

ÓRAVÁZLAT

TEVÉKENYSÉG LEÍRÁSA	MEGJEGYZÉS
<p>Köszönés</p> <p>Téma felvetése: Mozgások rendszerezése a robotika alkalmazásával</p> <p>Időtartam: 5 perc</p> <p>Tanári közlés: Tanulók irányítása a már ismert fogalmak felidézéséhez. A használt jelölések, mértékegységek felsorolása.</p> <p>Tanulók tevékenysége: Egyenes vonalú egyenletes mozgás és sebesség értelmezése, átismétlése. A sebesség definíciójának közös megalkotása a kérdések megválaszolásával.</p> <p>Közös megbeszélés, együttgondolkodás. A tanuló a füzetében dolgozik.</p> <p>Feladat leírása: A tanulók képesek legyenek használni a már megszerzett tudást. A tanulókkal fel kell ismertetni, hogy szükség van egy objektív, számszerű jellemző adatokat.</p> <p>Megjegyzés: A táblán összefoglaló oldal kialakítása az egyenes vonalú egyenletes mozgásról, valamint sebességről.</p>	<p>Eszközök: Tábla, filc. Füzet, íróeszköz.</p> <p>A definíciónak állandónak és mindenki által elfogadott, mindenki által ismeretnek kell lenni. Ez a tudományos kommunikáció alapja.</p>

Időtartam: 15 perc

Tanári közlés: Informatika órán készített Lego Spike robot indítása és irányítása különböző időtartamokkal (5s, 10s, 30 s). Valamint a megtett távolságok megmérése mérőszalaggal

Tanulók tevékenysége: Informatika órán készített Lego Spike robot sebességének kiszámítása.

A tanuló a füzetében dolgozik. Első számításnál közös megbeszélés, együttgondolkodás

Feladat leírása: Informatika órán készített Lego Spike robot sebességének pontos kiszámítása a feladat végrehajtás lépéseinek betartásával.

A tanuló a füzetében dolgozik. Első számításnál közös megbeszélés, együttgondolkodás.

Eszközök: Informatika órán készített Lego Spike robot
Mérőszalag Filc Füzet,
íróeszköz.

Minden feladat a bemutatás és a tanulói számítás után a táblára is felkerül. A tanulók ellenőrzik magukat.

Időtartam: 5 perc

Tanári közlés: Tanári irányítás a definíció rögzítéséhez, a már tanult fogalmak, jelölések és mértékegységek átisméltéséhez

Tanulók tevékenysége: Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás és gyorsulás értelmezése, átisméltése. A gyorsulás definíciójának közös megalkotása a kérdések megválaszolásával.

Feladat leírása: A füzet vezetése olyan legyen, hogy később belelapozva, beleolvassa használni tudjam ismereteim felfrissítésére.

Megjegyzés: A tanuló a füzetébe készít jegyzetet a definíciókból és leírásokból.

Eszközök: Tábla, filc. Füzet,
íróeszköz.

Minden fizikai mennyiségnek van: neve, jele, definíciója; és a legtöbb fizikai mennyiségnek van mértékegysége, fizikai jelentése.

Időtartam: 5 perc

Tanári közlés: Informatika órán készített Lego Spike robot indítása és irányítása egyre növekvő vagy csökkenő sebességgel. Álló helyzetből történő gyorsulás, valamint kezdősebességgel rendelkező gyorsulás. Magyarázat.

Tanulók tevékenysége: Informatika órán készített Lego Spike robot gyorsulásának bemutatása.

Közös megbeszélés, együttgondolkodás. A tanuló a füzetében dolgozik.

Feladat leírása: Informatika órán készített Lego Spike robot program nyelvén előzetesen elkészíteni 3 olyan programsort, amely képes bemutatni a gyorsuló és lassuló mozgásokat.

Megjegyzés: Tevékenykedtetés: a tanulók maguk teszik a robotot a kiinduló pozícióba, maguk indítják a robotot a már megírt programsor alapján és végül ők mérik meg a távolságokat is.

Eszközök: Informatika órán készített Lego Spike robot
Mérőszalag Filc

A lassulás nem más, mint negatív előjellel ellátott gyorsulás. A tanulók önmaguk végzik el a kísérletet és önmaguk értékelik is azt tanári irányítással.

Időtartam: 5 perc

Tanári közlés: Tanári irányítás a definíció rögzítéséhez, a már tanult fogalmak, jelölések és mértékegységek átismétléséhez

Tanulók tevékenysége: Körmozgás és kerületi sebesség értelmezése, átismétlése. A kerületi sebesség definíciójának közös megalkotása a kérdések megválaszolásával.

Közös megbeszélés, együttgondolkodás. A tanuló a füzetében dolgozik.

Feladat leírása: A füzet vezetése olyan legyen, hogy később belelapozva, beleolvasva használni tudjam ismereteim felfrissítésére. A tanulói figyelem megtartása.

Megjegyzés: A tanuló a füzetébe készít jegyzetet a definíciókból és leírásokból. Motiválás, dicséret.

Eszközök: Tábla, filc. Füzet, íróeszköz.

A kerületi sebesség egy vektormennyiség mivel van megszabott iránya és nagysága. Fontos a tanulói motiváció fenntartása az óra utolsó harmadában is, mivel itt a figyelemfókusz már ingadozó.

Időtartam: 5 perc

Tanári közlés: Informatika órán készített Lego Spike robot indítása és irányítása körmozgással. Magyarázat.

Tanulók tevékenysége: Informatika órán készített Lego Spike robot körmozgásának bemutatása.

Tevékenykedtetés, közös munka, közös megbeszélés, együtt gondolkodás.

Feladat leírása: Informatika órán készített Lego Spike robot programnyelvén előzetesen elkészíteni egy olyan programsort, amely képes bemutatni a körmozgást. Cél, hogy a tanuló önállóan képes legyen irányítani a robotot.

Megjegyzés: Tevékenykedtetés: a tanulók maguk teszik a robotot a kiinduló pozícióba, maguk indítják a robotot a már megírt programsor alapján és végül ők mérik meg a elmozdulást is.

Eszközök: Informatika órán készített Lego Spike robot
Mérőszalag Filc

A robot azért képes a tökéletes körmozgás bemutatására, mert két különböző motor hajtja a két kerekét. A tanulók az utolsó kísérletet már teljesen önállóan hajtják végre, elmondják a látottakat, levonják a következtetéseke. A tanárnak itt kérdező és hibajavító szerepe van.

High-Tech SULI Program

- minta óravázlat -

Időtartam: 5 perc

Tanári közlés: Kérdéseket tesz fel az órai anyaggal kapcsolatban. Lényeg kiemelése.

Tanulók tevékenysége: Az óra végi összefoglalás, a kísérletek áttekintése. Rövid videók megtekintése az okos autóról.

Szóban fogalmazza meg a gondolatait, idézze fel ismereteit, valamint a látottakat.

Feladat leírása: A tanultak ismétlése, összefoglalás, rögzítése. Kísérletek fontosságának bemutatása.

Megjegyzés: Megbeszélés a tanulókkal, szóbeli összefoglalás.

Eszközök: Füzet

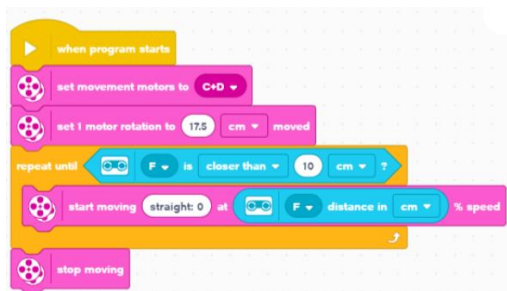
Fontos, hogy a tanulók a füzet segítségével össze tudják foglalni a látottakat és képesek legyenek azt számonkéréskor felidézni.

High-Tech SULI Program

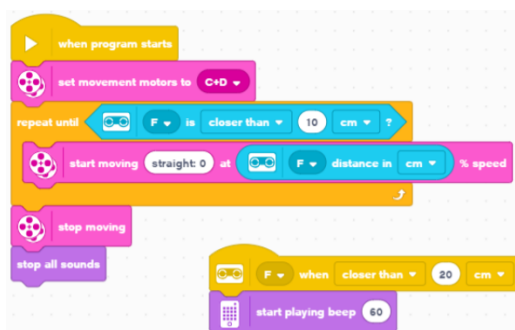
- minta óravázlat -

MELLÉKLETEK:

1. A robot végrehajtva egy adaptív sebességtartó automatikát szimulál! Az autókba beépített adaptív sebességtartásnak a lényege, hogy ha akadály kerül (pl. lassabb jármű) az autó elé, akkor csökkenti a sebességet az ütközés elkerülése érdekében. Ezeknek az érzékeléséhez szenzorokat használ a lego autó

2. A robot egy négyzet alakú pályán mozog és ha megnyomják az ütközésérzékelőjét, akkor azonnal megáll!

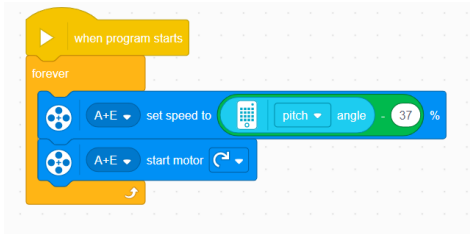
3. Előre és hátra mozgás

4. Balra és jobbra forgás

5. Körbeforgás

6. Lego Spike robothoz szükséges érzékelő eszközök:

- Smart hub (Hattengelyes giroszkóp (háromtengelyes gyorsulásmérő és háromtengelyes giroszkóp))
- Hangszóró (Interfész hangjaihoz, A maximális hangminőség 12 bit 16 KHz (mono))

High-Tech SULI Program

- minta óravázlat -

- c. Nagy motor (Forgásérzékelő: pozicionálással a tökéletes irányítás érdekében
Nagy pontosságú távolságérzékelő, Színszenzor érzékeli a színeket és méri a visszavert- és környezeti fényt a sötétől a verőfényes napsütésig)

7. Okosautók

<https://www.youtube.com/watch?v=tArC9-RHmU4>

<https://www.youtube.com/watch?v=D-f0yVjYBRQ>

Okos autók parkolása kulcs segítségével:

<https://www.youtube.com/watch?v=0nSOxUPkO4w>

Gyerek okosautók:

<https://youtu.be/TGom8Y5wAow>